

Kjøbenhavns 4de Valgkreds, at det var blevet bedre i den nyere Tid. Det gjør mig ondt, at jeg ikke kan istemme denne Ros. Jeg tror, at Forholdet, tvertimod, er gaaet frem i Retning af det betydelig Værre. Jeg veed ikke noigtigt, hvilke Bøger der læstes i den Tid, det ærede Medlem for Kjøbenhavns 4de Valgkreds læste til Examen, men vil man lægge sammen, det, som der nu er, og saa huske paa, at det langt fra er fuldstændig, men stadig forøges — jeg er selv Subskribent paa Strafferetten og haaber, at det maa komme mine Børnebørn til Gode, saa at de endog kunne opnaa at faae et fuldstændig Exemplar i Hænde — tror jeg, at man maa indrømme, at Studiet er blevet betydelig forværret, idet Stoffet er blevet betydelig forøget fra, hvad det den Gånga var (Modsigelse). — Ja, det er min Overbevisning — ikke at tale om, at for mange og store Deles Bedkommende er Forholdet det, at hvis man f. Ex. vilde behandle Meddelagtigheden og de andre Dele af Strafferetten, som ikke ere behandlede, med samme Vidtløftighed som Indledningen, vilde det spulme op til et Bærl, som vilde fylde Keoler og ingen Ende faae. Jeg skal forøvrigt tillade mig at henlede Opmærksomheden paa, at det, der gjør, at Studiet er overkommeligt endnu, og at det bliver overkommet, om end med visse Vanskeligheder, er, at en stor Del af det danske Retssystem, og det ikke den mindst praktiske Del, slet ikke er behandlet, men bliver systematisk tilfjebesat. Det gjælder i høi Grad om Statsforvaltningsretten, og det gjælder ogsaa om Kriminalproessen. Hvis man vilde behandle disse Dele med samme Vidtløftighed, med hvilken man har behandlet de andre Dele af Systemet, veed jeg ikke, hvorledes det overhovedet skulde gaa til, at man nogenfinde fik dette Studium gaaet igjennem. Dertil kommer, at der er en Ting, som faktisk bevirker, at det juridiske Studium for uformuende Studerende bliver et næsten uoverkommeligt Studium, baade med Hensyn til Bøgernes Dyrhed, og med Hensyn til selve Studiets Ledelse. Det juridiske Studium, saaledes som det nu er anlagt, vilde have været et brilliant Studium, hvis det havde været dyrket i det Omfang, hvori det nu dyrkes, før Syndfloden. Den Gang havde Menneskene dog 9 à 10 Aarhundreder at leve i, da spillede det ingen Rolle om der gik 5 eller 600 Aar fra dem, efter som de havde 900 Aar for sig. Men siden vi nu en Gang ere komne til Verden efter Syndfloden, er det ikke saa heldigt, at Studiet er saa omfangsrigt og vanskeligt at komme igjennem, og dertil kommer, at i

Virkeligheden er det næsten en Fornuie, der behøves for at skaffe de juridiske Bøger tilveie, som skulle benyttes til Studiet ved Universitetet. Jeg siger det ikke for at badle det juridiske Fakultet, som jeg tror fordeles sine Bogstipendier med Retfærdighed og Omfagt, og i det Hele taget er det ikke nogen personlig Rancune, jeg gjør mig til Talsmand for; men Strafferetten koster mellem 30 og 40 Kr., og de andre Jag koste noget Lignende; med Bogsamlinger og al Ting løber det næsten op til en utrolig Sum. Ud indirekte Bei naaer man i Virkeligheden herved at gjøre det næsten umuligt for Studenterne at drive det Studium, naar de ville have Bøgerne. Men dertil kommer, at selve Studiet, som det ledes, er efter min Mening overordentlig upraktisk. Jeg tror for det Første, det er langt fra heldigt at have store Bøger med alle disse mange baade praktiske og filosofiske Betragtninger. Det gjælder om mange juridiske Forfattere, at de sætte en Værdi i, ligesom Skolemestrene hos Holberg, at skrive praktiske jevne Ting paa en mærværdig filosofisk Maade, saa der kræves en hel Omstrivning, før man kan forstaa det, og naar man saa har forstaaet det, siger man: Herregud, var det ikke Andet! Det kunde jo været sagt langt lettere, saa at det var meget nemmere at komme til end paa den Maade, hvorpaa det staar her. Universitetet lægger for liden Vægt paa to Ting, som ere af væsentlig Betydning med Hensyn til selve Studiet, naar det virkelig skal øves og give nogen Fagdannelse. Den ene er, at der lægges for lidt Vægt paa Indøvelsen af Grundsætningerne og paa selve Lovens Gæge, selve Lovens Fortolkning, Lovens Anvendelse og Lovens Analogi og paa Forstaaelsen af, hvad der er Modsetningsfortolkning og Forudsætningsfortolkning. Hvorledes disse Ting skulle finde Anvendelse med Hensyn til Lovbudene, er en fuldstændig tilfjebesat Øvelse ved Universitetet. I Stedet derfor træder en Læsning af vidtløftige Bøger, som ere meget gode for dem, der kunne huske dem og have den Egenstabs ikke at kunne ræsonnere over det, de læse, men som i Virkeligheden er ganske overordentlig liden belærende for Livet. Jeg vil derfor sige, at jeg tror, det vilde gavne Studiet her meget betydelig, hvis man indførte ganske smaa Bøger som Lærebøger, og bestemt holdt over denne Grænse. Jeg vilde endogsaa sige, at hvis man blot gik saa vidt i Retning af praktisk Fortolkning af Lovene, at man lærte de Studerende at forstaa en Lovs Analogi og Forudsætnings- og Modsetningsfortolkning af Lovene, i det Hele taget Fortolkningslæren og dens praktiske